

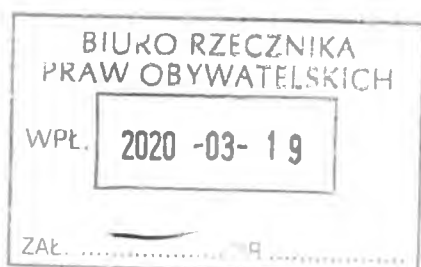
RPW/20120/2020 P
Data: 2020-03-19

**KOMISJA PSYCHIATRYCZNA
DO SPRAW ŚRODKÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH
PRZY MINISTRZE ZDROWIA**

Siedzibą Komisji i Obsługi Kancelaryjno - Administracyjnej jest:
Krajowy Ośrodek Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym
ul. Zalesie 1A, 09 - 500 Gostynin, skr. poczt. 139
tel. 24 235 79 92 fax 24 235 00 29

Gostynin, dnia 10.03.2020r.

KOZZD/KP/003/0/531/SJ/824/20

**Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich Krajowy
Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00 - 090 Warszawa
sygn. akt: KPM.574.3.2019.KK**

Komisja Psychiatryczna na posiedzeniu w dniu 10.03.2020r. zapoznała się z treścią raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego SP ZOZ w Lublinie.

Łączę wyrazy szacunku

Sekretarz Komisji Psychiatrycznej
ds. Środków Zabezpieczających

Dr n. med. Ryszard Wądrzeński

RPW/20025/2020 P
Data:2020-03-18

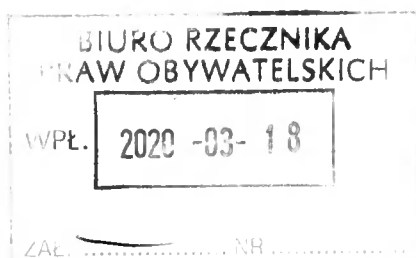

SZPITAL NEUROPSYCHIATRYCZNY
im. Prof. Mieczysława Kaczyńskiego
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
20-442 Lublin, ul. Abramowicka 2
KRS 0000004020, REGON 431019046, NIP 946-21-60-056
Nr konta: 08 8025 0007 0710 1863 2000 0010

www.szoz.lublin.pl; Telefax: 81 744 10 79; Telefony: Centrala 81 744 30 61; Dyrektor 81 744 09 66;
Z-ca Dyr. ds. Adm.-Tech. 81 72 86 404; Z-ca Dyr. ds. Lecz. 81 72 86 403; Z-ca Dyr. ds. Piel. 81 72 86 377; Izba Przyjęć 81 744 14 55

Lublin, dn. 12 marca 2020r.

SzNSPZOZ.N-DON-0617-27/20 MMi

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

W nawiązaniu do pisma z dnia 25 lutego 2020 r. (KMP.574.3.2019.KK) dotyczącego przekazania raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Szpitala Neuropsychiatrycznego im. Prof. M. Kaczyńskiego SP ZOZ w Lublinie, z uwagi na wielość zaleceń do wdrożenia oraz obecną sytuację epidemiologiczną, powodującą utrudnienia w bieżącej pracy Szpitala, uprzejmie proszę o wydłużenie terminu odniesienia się do zaleceń zawartych w raporcie do dnia 15 kwietnia 2020 r.

Z-ca Dyrektora ds. leczenia

dr n. med. Marek Domagala
specjalista psychiatra

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

System
zarządzania
ISO 9001:2015

www.tuv.com
ID 9105043973

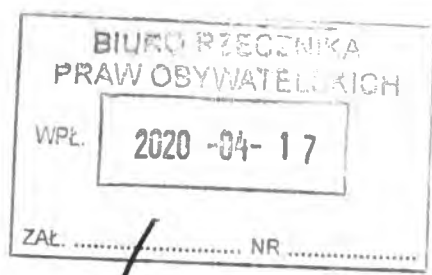
SZPITAL NEUROPSYCHIATRYCZNY
im. Prof. Mieczysława Kaczyńskiego
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
20-442 Lublin, ul. Abramowicka 2
KRS 000004020, REGON 431019046, NIP 946-21-60-056
Nr konta: 08 8025 0007 0710 1863 2000 0010

www.szoz.lublin.pl; Telefax: 81 744 10 79; Telefony: Centrala 81 744 30 61; Dyrektor 81 744 09 66; Z-ca Dyr. ds. Adm.-Tech. 81 72 86 404; Z-ca Dyr. ds. Lecz. 81 72 86 403; Z-ca Dyr. ds. Piel. 81 72 86 377; Izba Przyjęć 81 744 14 55

Lublin, dn. 15 kwietnia 2020r.

SzNSPZOZ.N-DO-0617-27/20 MMi

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 lutego 2020 r. (znak: KMP.574.3.2019.KK) przedstawiam poniżej stanowisko Szpitala Neuropsychiatrycznego im. Prof. Mieczysława Kaczyńskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lublinie w sprawie zaleceń zawartych w raporcie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur oraz opis podjętych w związku z tym działań.

Ad. 1 W chwili obecnej Szpital nie jest w stanie wprowadzić zalecenia dotyczącego zaprzestania przeprowadzania kontroli osobistych pacjentów Oddziału Psychiatrii Sądowej. Oddział jest zobowiązany do przestrzegania zapisów Regulaminu Organizacyjno – Porządkowego Wykonywania Środków Zabezpieczających będącego Załącznikiem nr. 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 stycznia 2017 roku w sprawie komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających i wykonywania środków zabezpieczających w zakładach psychiatrycznych. Brak możliwości przeprowadzania kontroli osobistych pacjentów przebywających w Szpitalu w ramach środków zabezpieczających, powoduje, że personel nie ma możliwości sprawdzenia czy pacjent ma przy sobie przedmioty

Institucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

System
zarządzania
ISO 9001:2015

www.tuv.com
ID 9105043973

niedozwolone czy zagrażające życiu wymienione w § 2 pkt. 2 ww. Regulaminu. Kontrole takie są jednakże prowadzone sporadycznie w szczególnych przypadkach z zachowaniem poszanowania chorych.

Ad. 2 Zalecenia zawarte w raporcie zostały przedstawione kierownikowi Oddziału Psychiatrii Sądowej tut. Szpitala. Cały personel został zobowiązany do stosowania standardów odnośnie stosowania przymusu bezpośredniego, zawartych w pkt. 5.2 raportu. Od czasu przeprowadzenia w Szpitalu wizytacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur procedury dotyczące stosowania środków przymusu bezpośredniego i opieki nad pacjentami zostały zaktualizowane i wszyscy pracownicy Szpitala są zobowiązani do postępowania zgodnego z nimi.

Ad. 3 Informuję, że liczba zatrudnionych w Oddziale Psychiatrii Sądowej tut. Szpitala psychologów jest zgodna z normą Narodowego Funduszu Zdrowia, jednak ze względu na duże obciążenie pracą psychologów na tym Oddziale, rozważane jest zatrudnienie dodatkowej osoby.

Ad. 4 Personelowi Oddziału Psychiatrii Sądowej zwrócono szczególną uwagę na zalecenia dotyczące prawa pacjentów do informacji na temat stosowanej wobec nich farmakoterapii. Pacjenci hospitalizowani w Szpitalu mogą na każdym etapie zwrócić się do lekarza prowadzącego, od którego otrzymają informacje o aktualnie prowadzonej terapii i stanie zdrowia.

Ad. 5, 6 We wszystkich oddziałach Szpitala wprowadzony został system informatyczny umożliwiający prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej. Zwrócono również uwagę personelu na treści wpisywanych raportów pielęgniarskich i lekarskich.

Ad. 7 Odnosząc się do zalecenia odbierania od pacjentów podpisów pod wszelkimi oświadczeniami. Nie zawsze stan zdrowia pacjentów Oddziału pozwala im wyrazić swoją wolę i zrozumieć w pełni treść oświadczeń jakie pacjenci powinni podpisać przy przyjęciu do Oddziału. W takich przypadkach jest to odnotowywane wraz z przyczyną niezyskania podpisu pacjenta.

Ad. 8 Oddział Psychiatrii Sądowej umożliwia swoim pacjentom odbywanie swobodnych rozmów telefonicznych, jednak wieloletnie doświadczenia sprawiły, że rozmowy pacjentów niekiedy muszą odbywać się w obecności personelu. Powyższe wynika z dwóch przyczyn: prób wykorzystania przez osoby tymczasowo aresztowane innych

pacjentów do przekazywania informacji na zewnątrz, bez zgody organu dysponującego oraz przekazywania przez pacjentów informacji o innych pacjentach na zewnątrz, bez ich wiedzy i zgody.

Ad. 9 W chwili obecnej Szpital jest na etapie wprowadzania rozwiązań umożliwiających przekazywanie informacji i treści oświadczeń sporządzanych w czasie izolacji w języku zrozumiałym dla pacjentów, jeśli nie posługują się oni językiem polskim.

Ad. 10 Zgodnie z zaleceniami przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Tortur na tablicy informacyjnej w Oddziale Psychiatrii Sądowej znajdują się adresy instytucji stojących na straży praw człowieka.

Ad. 11 W Szpitalu prowadzony jest Rejestr skarg i wniosków wspólny dla całego Szpitala. W Rejestrze przechowywane są wnioski/skargi pacjentów, materiały zebrane podczas przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w danej sprawie oraz drugi egzemplarz odpowiedzi Dyrektora dostarczonej do pacjenta.

Ad. 12 – 14 Bieżące naprawy i działania mające na celu zapewnienie w Oddziałach wymogów bezpieczeństwa są regularnie prowadzone zgodnie z aktualnymi potrzebami i możliwościami finansowymi Szpitala. Przeprowadzenie remontu placu spacerowego przeznaczonego dla Oddziału Psychiatrii Sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu jest w planach remontowych Szpitala.

Ad. 15 Szpital wdroży działania mające na celu odpowiednie wsparcie dla personelu poprzez rozbudowanie oferty szkoleń i warsztatów w zakresie rozwiązywania konfliktów i sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją oraz związanych z tematyką wypalenia zawodowego.

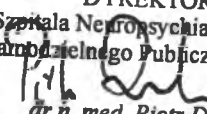
Ad. 16 Do Oddziału Psychiatrii Sądowej przekazano Protokół Stambulski, czyli Podręcznik skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, celem zapoznania się pracowników z jego treścią.

Ad. 17 Odnosząc się do pozostałych zaleceń zawartych w przesłanym do Szpitala raporcie Szpital regularnie podpisuje umowy z zewnętrznymi podmiotami na przeprowadzenie superwizji dla pracowników.

Dodatkowo, proszę o przyjęcie poniższego stanowiska odnoszącego się do treści raportu. Jak wynika z wyjaśnień kierownika Oddziału, nie jest zgodne ze stanem faktycznym generalne stwierdzenie, że pacjenci tymczasowo aresztowani są zobowiązani do chodzenia

w czerwonych uniformach. Ubiór ten zakładają jedynie w przypadkach prowadzenia na badania poza terenem oddziału. Obecnie, zasadę przebywania pacjentów nowoprzyjętych w szpitalnej piżamie przez całą dobę, oddział stosuje jedynie wyjątkowo, w uzasadnionych przypadkach. Zdecydowana większość pacjentów przez cały czas swojego pobytu w trakcie dnia przebywa w swojej prywatnej odzieży.

DYREKTOR
Szpitala Neuro psychiatrycznego
Samodzielnego Publicznego ZOZ

dr n. med. Piotr Dreher

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

System
zarządzania
ISO 9001:2015

www.tuv.com
ID 9105043973

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 28-04-2020 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.574.3.2019.KK

**Pan
dr n. med. Piotr Dreher
Dyrektor Szpitala
Neuropsychiatrycznego
im. prof. Mieczysława
Kaczyńskiego w Lublinie**

ul. Abramowicka 2
20-442 Lublin

Szanowny Panie Dyrektorze,

uprzejmie dziękuję za pismo z dnia 15 kwietnia 2020 r. (Nr SzNSPZOZ.N-DO-0617-27/20 MMi) będące odpowiedzią na raport KMPT z wizytacji Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego w Lublinie.

W odniesieniu do w/w odpowiedzi, Krajowy Mechanizm ma wątpliwości co do informacji odnoszących się do przeprowadzania kontroli osobistej, a także braku możliwości odbywania swobodnych rozmów telefonicznych przez pacjentów z pełnomocnikami oraz innymi osobami w warunkach zapewniających poufność.

Jak już wspomniano w raporcie, w chwili obecnej brakuje ustawowych unormowań określających zasady przeprowadzania kontroli osobistych osób przyjmowanych do zakładu psychiatrycznego. Zaznaczyć należy, że kontrola osobista jest środkiem bardzo inwazyjnym i potencjalnie poniżającym. Dlatego też dla legalności tego rodzaju kontroli istotne jest, żeby ograniczenie to spełniało przesłanki określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji, w tym wymóg ustawowej formy ograniczenia. Ograniczanie jakichkolwiek praw i wolności konstytucyjnych nie może się odbywać za pomocą regulaminu wewnętrznego placówki.

Przedstawiciele KMPT nie mają wątpliwości, że praktykowane działania służą zapewnieniu pacjentom bezpieczeństwa, jednak nie mogą odbywać się bez właściwej podstawy prawnej. Do czasu wprowadzenia przez ustawodawcę odpowiednich unormowań prawnych, personel szpitala powinien odstąpić od dokonywania w/w czynności.

Odnosząc się do kwestii poufności w związku z prowadzonymi przez pacjentów rozmowami telefonicznymi, zaznaczyć należy, że w chwili obecnej nie ma przepisu zezwalającego na kontrolę takich rozmów, a w szczególności tych, które prowadzone są z pełnomocnikami i obrońcami. Taka sytuacja narusza art. 49 Konstytucji RP gwarantujący wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się, których ograniczenie może nastąpić jedynie w przypadkach i w sposób określony w ustawie. Z racji braku regulacji tej kwestii w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, personel placówki nie może podejmować działań w sferach, w których kwestia ta nie daje im do tego wyraźnego upoważnienia.

Sytuacja nadzorowania rozmów prawników i ich klientów jest całkowicie nie do zaakceptowania. W szczególności podkreślenia wymaga fakt, że prawo do rozmowy telefonicznej z pełnomocnikiem stanowi jedną z naczelnych gwarancji przeciwko niewłaściwemu traktowaniu. Jeżeli rozmowa taka nie odbywa się na osobności, poza zasięgiem słuchu osób postronnych, gwarancja ta ulega naruszeniu, gdyż osoba internowana może czuć się skrupowana by wskazać sposób, w jaki jest traktowana. KMPT podkreśla, że dostęp do prawnika, w połączeniu z nadzorem miejsc pozbawienia wolności wykonywanym przez niezależne organy, sąd i prokuraturę oraz możliwość wnoszenia skarg do niezależnego organu zajmującego się badaniem zarzutów złego traktowania, są kluczowymi zabezpieczeniami przed torturami¹.

Reasumując, KMPT zaleca odstąpienie do kontroli osobistej pacjentów, a także zaprzestanie nadzorowania rozmów telefonicznych, gdyż obie te czynności nie znajdują uzasadnienia w obecnym porządku prawnym oraz naruszają zagwarantowane konstytucyjnie prawa i wolności.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 627) zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do powyższych uwag w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

¹ Zob. Raport SPT z wizyty na Malediwach, 26 luty 2009 r., CAT/OP/MDV/1, § 63.

Marcin Kusy
Zastępca Dyrektora Zespołu
/-podpisano elektronicznie/

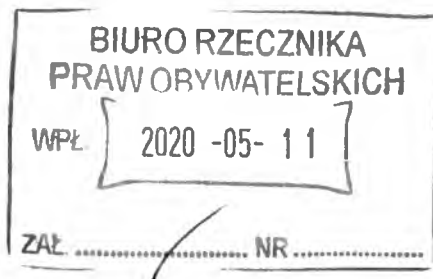

SZPITAL NEUROPSYCHIATRYCZNY
im. Prof. Mieczysława Kaczyńskiego
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
20-442 Lublin, ul. Abramowicka 2
KRS 0000004020, REGON 431019046, NIP 946-21-60-056
Nr konta: 08 8025 0007 0710 1863 2000 0010

www.sznoz.lublin.pl; Telefax: 81 744 10 79; Telefony: Centrala 81 744 30 61; Dyrektor 81 744 09 66;
Z-ca Dyr. ds. Adm.-Tech. 81 72 86 404; Z-ca Dyr. ds. Lecz. 81 72 86 403; Z-ca Dyr. ds. Piel. 81 72 86 377; Izba Przyjęć 81 744 14 55

Lublin, dn. 6 maja 2020r.

SzNSPZOZ.N-DO-0617-27/20 MMi

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 kwietnia 2020 r. (znak: KMP.574.3.2019.KK) dotyczące wątpliwości przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur co do informacji odnoszących się do przeprowadzania kontroli osobistych oraz odbywania przez pacjentów rozmów telefonicznych w obecności personelu Oddziału Psychiatrii Sądowej tut. Szpitala, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Obecność personelu w trakcie rozmów telefonicznych pacjentów przebywających na Oddziale była dotychczas praktykowana z dwóch powodów: przekazywania przez pacjentów psychotycznych danych osobowych innych pacjentów oraz informacji o przebywaniu tych pacjentów w Szpitalu, a także prób pośredniczenia w przekazywaniu na zewnątrz informacji od osób tymczasowo aresztowanych. Jednakże biorąc pod uwagę stanowisko przedstawicieli KMPT zdecydowano o odstąpieniu od obecności personelu przy rozmowach pacjentów z obrońcami i pełnomocnikami.

Odnosząc się do kwestii przeprowadzania kontroli osobistych osób przyjmowanych do Oddziału Psychiatrii Sądowej, stwierdzić należy, że oczywistością jest konieczność

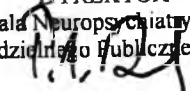
Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

System
zarządzania
ISO 9001:2015

www.tuv.com
ID 9105043973

przestrzegania przez Szpital praw i wolności konstytucyjnych pacjentów. Jednocześnie Szpital, jako zakład psychiatryczny zobligowany jest do przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 stycznia 2017 roku w sprawie komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających i wykonywania środków zabezpieczających w zakładach psychiatrycznych. Zgodnie z powyższym sprawca przyjęty do zakładu psychiatrycznego jest zobligowany do przekazania do depozytu przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa pobytu pacjenta lub zagrożenie dla zdrowia lub życia innych osób. W niektórych przypadkach przeprowadzenie kontroli osobistych jest jedynym sposobem skłonienia pacjenta do oddania niebezpiecznych przedmiotów i tym samym zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów i personelu na oddziale. Jak już wcześniej informowaliśmy, sytuacje takie są sporadyczne a personel przeprowadzający kontrole odnosi się do pacjentów z poszanowaniem godności i w warunkach zapewniających prywatność. Szpital jest odpowiedzialny za zdrowie i życie wszystkich pacjentów Oddziału i nie może respektując praw i wolności jednego pacjenta powodować zagrożenia bezpieczeństwa pozostałych chorych.

DYREKTOR
Szpitala Neuropsychiatrycznego
Samodzielnego Publicznego ZOZ

dr n. med. Piotr Dreher

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

System
zarządzania
ISO 9001:2015

www.tuv.com
ID 9105043973

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 15-05-2020 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.574.3.2019.KK

**Pan
Bartłomiej Łukasz Chmielowiec
Rzecznik Praw Pacjenta**

ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w dniu 25.02.2020 r. (KMP.574.3.2019.KK) został wysłany do Pana raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego w Lublinie przeprowadzonej w dniach 01-03 lipca 2019 r. na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich.

W trakcie wizytacji ustalono, że pracownicy Szpitala dokonują kontroli osobistej pacjentów. Zastrzeżenia te zostały szczegółowo opisane w w/w raporcie. Z informacji uzyskanej od Dyrektora wizytowanej placówki w odpowiedzi na raport oraz w związku z prowadzoną w tej kwestii dalszą polemiką wynika, że dokonywanie kontroli osobistej pacjentów Szpitala odbywa się na podstawie zapisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 stycznia 2017 roku w sprawie komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających i wykonywania środków zabezpieczających w zakładach psychiatrycznych. Zgodnie z jego treścią, sprawca przyjęty do zakładu psychiatrycznego jest zobligowany do przekazania do depozytu przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa pobytu pacjenta lub zagrożenie dla zdrowia lub życia innych osób. Jak wskazuje Dyrektor Szpitala, w niektórych przypadkach przeprowadzenie kontroli osobistych jest jedynym sposobem skłonienia pacjenta do oddania niebezpiecznych przedmiotów i tym samym zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów i personelu na oddziale.

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur ma wątpliwości i zastrzeżenia, co do słuszności i podstawy przeprowadzania takiej kontroli.

Przede wszystkim, zaznaczenia wymaga fakt, że w chwili obecnej brakuje ustawowych unormowań określających zasady przeprowadzania kontroli osobistych osób przyjmowanych do zakładu psychiatrycznego. Zaznaczyć należy, że kontrola osobista jest środkiem bardzo inwazyjnym i potencjalnie poniżającym. Dlatego też dla legalności tego rodzaju kontroli istotne jest, żeby ograniczenie to spełniało przesłanki określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji, w tym wymóg ustawowej formy ograniczenia. Ograniczanie jakichkolwiek praw i wolności konstytucyjnych nie może się odbywać za pomocą rozporządzenia lub regulaminu wewnętrznego placówki.

Przedstawiciele KMPT nie mają wątpliwości, że praktykowane działania służą zapewnieniu pacjentom bezpieczeństwa, jednak nie mogą odbywać się bez właściwej podstawy prawnej, co więcej nie mogą być stosowane na podstawie domniemania dyrekcji szpitala swoich uprawnień w tym zakresie (rozporządzenie nie wskazuje bowiem na tę formę weryfikacji, czy pacjenci wydali niebezpieczne i niedozwolone przepisy). Do czasu wprowadzenia przez ustawodawcę odpowiednich unormowań prawnych, personel szpitala powinien w ocenie Krajowego Mechanizmu odstąpić od dokonywania w/w czynności.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 627) zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska przez Pana Rzecznika wobec przedstawionego zagadnienia, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Warszawa, 03 czerwca 2020 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA
DEPARTAMENT DO SPRAW ZDROWIA PSYCHICZNEGO

RzPP-DZP-RzSP-LE.470.49.2020

Pan

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

Krajowy Mechanizm Prewencji

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

e-PUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 15 maja br., znak: KMP.574.3.2019.KK dotyczące kontroli osobistych i potencjalnego ograniczania praw i wolności konstytucyjnych pacjentów Oddziału Psychiatrii Sądowej Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie, proszę o przyjęcie poniższego.

W swoim wystąpieniu powołał się Pan na znajdujące się w raporcie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur ustalenia z wizytacji Szpitala, która miała miejsce w okresie od 1 do 3 lipca 2019 r. Zawarte w treści raportu uwagi, dotyczące sposobu w jaki udzielane są przez Szpital świadczenia zdrowotne, zostały wnikliwie przeanalizowane, ponadto wystąpiliśmy do Dyrektora Szpitala z prośbą o przedstawienie jego stanowiska.

W pierwszej kolejności chciałbym podkreślić, że ochrona praw pacjentów przebywających w ww. podmiocie leczniczym jest realizowana przez Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 stycznia 2006 roku w sprawie szczegółowego trybu i sposobu działania Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, w szczególności § 3 pkt 4.

Zarówno zgromadzone w sprawie dokumenty, jaki i dotychczasowe doświadczenia Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, którzy pełnią swoją funkcję również na terenie

oddziałów psychiatrii sądowej potwierdzają potrzebę ustawowego uregulowania możliwości ograniczania konstytucyjnych praw pacjentów szpitala psychiatrycznego.

Jednocześnie z uwagi na wskazywany w wyrokach Sądu Najwyższego oraz orzeczeniach Sądów Apelacyjnych, ciążący na szpitalu obowiązek zapewnienia pacjentowi bezpieczeństwa pobytu¹ należy uwzględnić, że szpital psychiatryczny ma obowiązki szersze w tym zakresie. Bezpieczeństwo zdrowotne ogółu pacjentów oraz personelu szpitala psychiatrycznego jest bezpośrednio związane z możliwością dostępu pacjentów do określonych kategorii przedmiotów, suplementów diety lub związków chemicznych i w tym zakresie każdy, tego rodzaju, podmiot leczniczy ma obowiązek opracować procedury zarządzania ryzykiem i ich przestrzegać.

W ubiegłym roku przygotowaliśmy propozycję nowelizacji ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Jedną z zaproponowanych zmian dotyczy między innymi możliwości kontroli rzeczy pacjenta, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może posiadać on rzeczy zabronione w szpitalu psychiatrycznym, np. nożyczki, noże, żyłki etc. Proponowany przepis jest wynikiem wieloletniego doświadczenia praktyków, którzy wskazują, że w szpitalach psychiatrycznych oczekiwanie na przyjazd policji lub innej formacji mundurowej może doprowadzić do sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, kiedy to pożądane jest podjęcie natychmiastowych działań celem znalezienia niebezpiecznych przedmiotów i umieszczenia ich w depozycie lub powiadomienia o nich odpowiednich służb. Zaproponowaliśmy również wprowadzenie przepisu, który wprowadza wymóg obecności przy powyższych czynnościach przedstawiciela ustawowego małoletniego pacjenta, chyba, że zachodzi niebezpieczeństwo zniszczenia lub utraty tych przedmiotów. Konieczne będzie również dokumentowanie powyższych czynności w dokumentacji medycznej pacjenta.

Mam nadzieję, że udzielone wyjaśnienia okażą się dla Pana Dyrektora satysfakcjonujące, a działania podejmowane zarówno przez Rzecznika Praw Obywatelskich, jak też Rzecznika Praw Pacjenta przyczynią się do wzrostu poziomu bezpieczeństwa i stopnia przestrzegania praw pacjenta.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Pacjenta

Grzegorz Saj
Dyrektor

dokument podpisany podpisem elektronicznym

¹ m.in. wyrok z 7 II 1969 r. (II CR 589/68); orzeczenie S.A. w Poznaniu z 28 VI 1995 r. (I ACr 33/95, Osa 7-8/1996, poz. 36)